

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

824. Quænam beneficia inter se permutari possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

Quæstio 824. Quenam beneficia inter se permutari possint.

1. Respondeo primò generaliter: Beneficia omnia permutari posse. Castrop. cit. §. 2. n. 1. dicens, hanc esse generalem regulam. Garc. p. 11. c. 4. n. 11. citans Suar. de relig. tr. 3. l. 4. c. 34. n. 1. Coraf. de benef. p. 1. c. 9. n. 1. Paris. l. 2. q. 1. n. 3. patet ex tit. de rer. permut. patitur tamen generalis responsio hanc limitationem: nisi contrarium sit expressum. Paris. loc. cit. unde dari aliqua, quæ permutari nequeant, patebit ex responsione seq.

2. Respondeo secundò: De beneficiis aliquibus, de quibus fortè magis dubium videri poterat, num permutari possent, in specie. Primò permutari posse beneficia necdum, vel non possessa tam inter se, quàm cum aliis beneficiis jam possessis. Tond. qq. benef. p. 2. c. 3. §. 8. n. 3. Chok. de permut. p. 1. c. 1. n. 4. & p. 3. c. 4. Garc. p. 1. c. 4. n. 15. citans Coraf. de benef. p. 1. c. 9. n. 1. Mantio. de tacit. & ambig. convention. l. 25. tit. 9. n. 2. & 9. Gambar. &c. Sic quoque beneficia solum verbò à Papa collata ante expeditionem Bullarum permutari posse. tradit Chok. loc. cit. p. 2. c. 33. citans Peckium tr. de amotiz. at. c. 26. Malfard. de prob. conel. §. 46. n. 18. Rebuff. &c.

3. Secundò: Exempta in hoc solum sensu, quòd sint in Ecclesia exempta à jurisdictione Episcopi, cujus tamen populus exemptus ab ea non sit, permutari possunt, etiam coram Ordinario, seu Episcopo. Pith. ad tit. de renunc. n. 13. Chok. loc. cit. p. 2. c. 3. n. 5. Exempta autem in hoc sensu quòd ipsa quidem etiam beneficia exempta sint ab Episcopo, subjèta tamen sint proprio Prælato, permutari possunt coram dicto Prælato, si hic habeat jurisdictionem quasi Episcopalem, vel etiam aliàs privilegium recipiendi resignationes. Chok. Pith. ll. cit. juxta dicta à nobis alibi.

4. Tertiò: Manualia, quòd licet possessor hujusmodi beneficiorum sit revocabilis, potest tamen volente Prælato esse perpetuus. Chok. loc. cit. c. 9. n. 2. Vide circa hoc plura suprà, ubi, an manualia resignari queant.

5. Quarto: Electiva, accedente tamen ad hoc, aut saltem subsequente consensu Electorum, Chok. loc. cit. c. 10. n. 1. qui etiam n. 3. ait, dum permutatio, vel etiam resignatio horum beneficiorum fit in favorem & utilitatem personarum, sufficere consensum hunc esse majoris partis eorum, quorum interest: dum vero fit in favorem vel utilitatem Ecclesiarum, requiri consensum omnium. citat pro hoc Gemin. in c. unica. de rer. permut. in §. n. 15. plura etiam de hoc suprà, ubi de resignatione Electivorum.

6. Quintò: Beneficia consuetæ, vel præbendæ consuetæ optari. Azor. p. 2. l. 7. c. 30. q. 7. citatus à Chok. loc. cit. c. 20. n. 5. cum plurimis aliis citatis suprà, ubi de resignatione horum beneficiorum. Limitat tamen hoc ipsum Chok. ibid. n. 7. ut non sustineatur permutatio, sed optio adhuc locum habeat, si ipsa consuetudo optandi jam ab antiquo obtinuerit, in omni vacatione, nedum simplici, sed etiam in vacatione ex resignatione permutationis gratiâ; si tamen Papa, vel Legatus clausulam derogatoriam statutorum & consuetudinum Ecclesie de optando expressè non inseruisset in provisione. Item limitat id. n. 8. ut non procedat responsio de permutatione facta ob utilitatem permutantium; eò quòd hæc ambitiosa sit & restringenda, sed de permutatione facta ob utilitatem Ecclesiarum. citat pro hac distinctione Gig. de pens. q. 1. P. Lauren. Fori Benef. Tom. III.

63. n. 14. addit tamen, hoc posterius, nempe quòd permutatio fiat ob utilitatem Ecclesie, hisce temporibus raro fieri.

7. Sextò: Beneficia Parochialia & Curata tam inter se, quàm cum simplicibus, seu non curatis permutari possunt, etiam dum possessor beneficii curati necdum factus sacerdos, seu intra annum, etiam in fine ejusdem, intra quem recipiens beneficium curatum promoveri debet ad sacerdotium, (modò, ut addit Chok. apertè non constet, permutationem fieri in fraudem, qualem aliàs sapere videtur talis permutatio intra dictum annum. Azor. p. 2. l. 7. c. 29. q. 25. fuse Ventrigl. To. 2. annot. 4. §. 2. n. 53. Chok. loc. cit. c. 11. n. 2. citans Archid. in c. cum ex eo. de elect. Gammar. ad c. licet. de rer. permut. in §. n. 98. Milis in repertor. v. permutari potest, eò quòd licet, intra annum promoveri debeat Curatus, jus tamen in beneficio retineat usque ad finem anni, ac ita nemini injuriam faciat, dum utitur jure suo, permutando illud cum alio beneficio simplex habente, qui tamen ardebitur quoque intra annum alium ab adepta quietâ possessione dicti beneficii curati promoveri. ut Chok. loc. cit. n. 4. debet quoque, qui simplex permutavit cum Parochiali, subijcere se novo examini, non tamen concursui. Ventrigl. To. 2. annot. 4. §. 2. n. 46. advertendum etiam juxta dicta aliàs de resignatione beneficii Parochialis, hodie in Curia non admitti indistinctè, & absolute talium beneficiorum curatorum permutationes, aut resignationes, nisi exprimat, à quo tempore resignans, vel permutans illud possederit.

8. Septimò: Pari modo permutari possunt Vicariæ perpetuæ Paris. l. 2. q. 1. n. 13. citatis plurimis.

9. Octavo: Episcopatus inter se permutari possunt, sed non nisi interveniente auctoritate Papæ; cum sine hac resignare nequeant. Paris. l. 2. q. 1. n. 59. Chok. de permut. p. 1. c. 26. n. 1.

10. Nono: Abbatia inter se permutari possunt. Chok. loc. cit. c. 26. n. 2. citans Dynum conf. 22. n. 5. posseque id fieri etiam coram Legato de latere juxta c. si Abbatem. de Elect. in §. 6. ait Idem Chok. ibid. n. 3.

11. Decimò: Prælatuæ duarum Ecclesiarum Collegiatarum. Chok. loc. cit. c. 27. n. 1. Proceditque id ipsum, etiam si Prælatuæ ambæ sint in eadem Ecclesia, & censeantur jure diverso. v. g. Præpositura, & Archidiaconatus. Chok. p. 3. c. 35. ubi etiam, quòd dignitas seu Prælatuæ cum simplici permutari possit, citans Mantio. de tacit. & ambig. contract. l. 25. tit. 9. n. 57. Non tamen in vitis collegis, dum jus eligendi spectat ad Capitulum, coram Episcopo vel Legato fieri potest hæc permutatio. Chok. ibid. n. 2. scus est, si Episcopus ex indulto Papæ, vel ex consuetudine haberet collationem illarum dignitatum; sicut enim tunc in vitis collegis conferre potest illa, ita multò magis præstare auctoritatem permutationi. Chok. n. 3.

12. Undecimò: Beneficia Patrimonialia (qualia dicuntur, non quòd à paterna hæreditate proveniant, utpote instituta à parentibus, vel avis, ut conferantur filiis, nepotibus aliisque, eorum descendibus, sed quæ ex concessione Apostolica, aut statuto Apostolicâ auctoritate confirmato, vel ex immemoriali consuetudine necessariò conferenda non sunt, nisi incolis seu originariis alicujus patriæ, Urbis, oppidi, Parochiæ. Chok. loc. cit. n. 12.) etiam eorum permutationes, vel etiam aliæ resignationes (intellige in favorem) vetentur recipi per Bullam Alex. VI. ut referunt Gonz. gl. 9. §. 1. n. 2. Chok. loc. cit. n. 1. Idque usque ad eò ut juxta re-

sponſionem S. Congregat. ad c. 15. ſeſſ. 25. Trid. quam refert Chok. *loc. cit.*, Decretum illud Tridentini, quo cavetur, ut, ſi pater & filius in eadem Eccleſia beneficia habere comperiantur, cogatur filius ſuum beneficium reſignare vel permutare, locum non habeat in filio, etiam illegitimo, habente beneficium patrimoniale, quod permutari non poteſt in Eccleſia, in qua idem Pater habet, ei tamen non infervit ob Paralyſim, ſi conſeſſum ſit tali filio, ut retineat, quia permutare non poteſt. Id tamen ſic intelligendum, ut non reſignentur, vel etiam permutentur iis, vel cum iis, qui quoque filii patrimoniales, ſeu incolæ ejuſdem loci ſunt, juxta expreſſam Rotæ deciſ. in Jacenſi Rectoria. 19. Octob. 1598. quam citat Chok. *loc. cit.* ubi dicitur: *beneficia, qua debentur ex indulto Apoſtolico filiis Patrimonialibus, non poſſunt permutari ad favorem filiorum non patrimonialium.*

13. Duodecimò: Beneficia juris patronatûs, qualiter autem ad eorum permutationem requiratur conſenſus patroni, vide fuſè explicatum ſuprà, ubi qualiter reſignari poſſint ea beneficia.

Quæſtio 825. Quenam beneficia inter ſe permutari non poſſint?

1. **R**efpondeo primo: Beneficia reſervata Papæ, ſive generali ſive ſpeciali reſervatione, vel etiam quorum unum reſervatum, & alterum non reſervatum, permutari non poſſunt coram Ordinario, vel etiam Legatis de latere, ſine ſpeciali Sedis Apoſtolice mandato. Chok. *de permut. p. 2. c. 2. num. 2. 3. 7. Ventrigl. to. 2. annot. 4. §. 1. nu. 26.* Vide hoc ipſum fuſè tractatum ſuprà, ubi, num reſervata reſignari valeant. Atque ita jam etiam permutari nequeunt, ſuper quibus à Sede Apoſtolica conceſſa eſt exſpectativa, ne illudantur exſpectantes. Paris. l. 2. q. 10. nu. 2. & 3. Illud hic obſervandum, quòd etſi permutatio reſervatorum facta auctoritate Papæ valeat, etiam nullà factà mentione reſervationis, dum reſervatio generalis eſt, & nota in Curia; eò quòd verſimile ſit, Papam ſciſſe ejuſmodi reſervationem; non tamen ſubſiſtat in hoc caſu, ſi reſervatum eſt beneficium reſervatione ſpeciali, ſeu particulari, & ſecretà, factà in favorem certæ perſonæ, eò quòd Papa potuit eſſe neſcius iſtius reſervationis, eò quòd in dubio nemini præjudicare velle præſumatur. Chok. *loc. cit. c. 3. num. 1. & 2. citans Gamb. ad c. licet. de rer. permut. in 6. n. 45. Federic. de Senis tr. de permut. q. 4. Mandol. ad reg. 1. Cancell. q. 13. n. 4. Milis in repertor. v. permutatio facta per Papam.* Poſſe tamen iſtis permutationibus ſuccurri per gratiam; quam vocant *perinde valere*, quæ ſolet impetrari, cum quis dubitat, primam Papæ gratiam ſeu provisionem ex aliqua cauſa impugnari poſſe, ut perinde valeat, ac ſi valida fuiſſet tempore impetrationis, tradit Chok. *ibid. n. 3.*

2. Secundò: Beneficia exempta in hoc ſenſu, quòd ſoli Papæ ſubjecta; non niſi coram Papa permutari poſſunt. Paris. l. 2. q. 8. num. 4. juxta dicta aliàs de reſignatione exemptorum.

3. Tertio: Beneficia unita permutari nequeunt: cujus plures extensiones, & limitationes vide ſuprà, ubi, an, beneficia unita reſignari poſſint. Quibus hæc addenda limitatio, quòd ſi unio non præceſſerit totam permutationem, ſed præceſſerit quidem collationem beneficiorum reſignatorum permutationis gratiâ, ſecuta autem ſit poſt reſignationes illorum beneficiorum, non impediatur

permutatio; cum gratiâ permutationis facta ſint illa reſignationes. Chok. *de permut. p. 2. c. 8. nu. 2. citans Pet. de perſuſo. tr. de Permut. p. 1. q. 6. Caccia-lup. de unionib. a. 8. q. 13.*

4. Quarto: Beneficium, cujus titulo quis promotus eſt ad Ordines. Ventrigl. *loc. cit. nu. 45.* qui hanc adjicit limitationem, niſi factà mentione hujus tituli, citâtque Gratian. *diſcept. for. c. 159. n. 3. & Barboſ. de por. Ep. p. 2. alleg. 19. n. 43.* Vide de hoc dicta pluribus ſuprà, ubi, an reſignari queat tale beneficium.

5. Quintò: Permutari nequeunt litigioſa; quia durante lite conferri nequeunt, Caſtrop. *de benef. d. 6. p. 3. §. 2. n. 6. Azor p. 2. l. 7. c. 29. Garc. p. 11. c. 4. n. 20. contra Rebuff. in pr. p. 2. tit. de permut. n. 33.* Contrarium inveniunt; eò quòd ex permutatione litigioſi beneficii nullum Eccleſie detrimentum proveniat, modò, in quem tranſlatum eſt, non ſit potentior. Ratio reſponſionis pater, quia tale beneficium nec in favorem tertii reſignari poteſt (de quo vide dicta fuſè ſuprà, ubi, an beneficia litigioſa poſſint reſignari) neque beneficia durante lite conferri poſſunt, ut Caſtrop. *loc. cit.* & beneficia compermutanda debent eſſe compermutantium pacificè, ut Garc. *loc. cit.* De cetero videtur nihil obſtare, quòd minùs tale beneficium litigioſum permutetur cum alio beneficio quietè poſſeſſo à colligante; cum in ejus favorem cedi poſſit beneficium litigioſum, & ſic purgetur vitium litigioſi & liſ extingatur, ut eidem jam conferri valeat, etiam ab Ordinario.

Quæſtio 826. An unum beneficium pro pluribus permutari poſſit?

Refpondeo affirmativè; quia unum pluribus æquivalere poteſt. Chok. *de permut. p. 2. c. 17. n. 1. Caſtrop. loc. cit. n. 8. citans Rebuff. in pr. loc. cit. nu. 40. Nav. conf. 43. de ſimon. n. 3. Azor p. 2. l. 7. c. 29. q. 12. Garc. loc. cit. num. 14. citans plures alios; modò tamen nihil obſtet, à compermutante illo ea plura beneficia poſſideri. Caſtrop. Garc. *loc. cit.* fieri enim poſſet, ut voleas illa plura permutare pro uno illa plura, utpote incompatibilia poſſideret cum diſpenſatione Papæ, in quo caſu non ſuccederet illa permutatio, dum alter compermutantium ſimili diſpenſatione inſtructus non eſſet; diſpenſatio enim eſt perſonalis, & perſonam diſpenſati non egreditur. Chok. *loc. cit.**

Quæſtio 827. An, & qualiter beneficia inæqualia (puta, quia unum eſt dignitas, vel conjunctum cum jurisdictione, adminiſtratione rerum Eccleſiaſticarum, cum Cura animarum &c. Alterum ſine talibus ſeu ſimplex: Item quia unum amplius habet redditus, alterum tenues) permutari inter ſe valeant?

1. **R**efpondeo ad primum: Prælaturas, dignitates, ſimilâque beneficia duplicia: Item curata cum ſimplicibus permutari poſſe, etiam coram Ordinario, dum aliud nihil, v. g. reſervationis, incompatibilitatis &c. obſtet, dictum eſt paulò antè. Poſſunt quoque ea; quæ uberes redditus habent, permutari cum tenuibus, modò fiat coram legitimo Superiore modo debito, aliudve ſpeciale nihil, præcipuè fraus obſtet. Ventrigl. *to. 2. annot. 4. §. 2. n. 40. Azor p. 2. l. 7. c. 29. q. 9. ubi*